

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822201736
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5822201736.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu JUDr. Jozefa Šuleka a JUDr. Jany Vargovej, v spore žalobcu: A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXX, právne zastúpený JUDr. Ľubomírom Ivanom, advokátom so sídlom D., E. F. XX, proti žalovaným: 1/ G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, 2/ G. B., nar. XX.X.XXXX, bytom E., E. I. XXX/XX, žalované 1/, 2/ právne zastúpené JUDr. Miroslavom Bachyncom, advokátom so sídlom C. XXX, 3/ A. G. H., nar. X.XX.XXXX, bytom C. XXX, právne zastúpený JUDr. Michalom Murinom, advokátom, so sídlom E., E. I. XXX, o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy v časti a o určenie neplatnosti darovacej zmluvy v časti, na odvolanie žalovaných 1/, 2/ a odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 14C/21/2022-71 zo dňa 28. júna 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok prvoinštančného súdu vo výroku o náhradu trov prvoinštančného konania m e n í tak, že žalobcovi vo vzťahu k žalovaným 1/ - 3/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

V ostatnej časti rozsudok prvoinštančného súdu p o t v r d z u j e .

Žalobcovi vo vzťahu k žalovaným 1/ - 3/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd určil, že žalovaná 2/ je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti: pozemok - parcela registra „E“, parc. č. 8422/2, orná pôda o výmere 651 m², zapísaný na LV č. XXXX vedenom pre obec a kat. územie C., okres J., v spoluvlastníckom podiele 1/128. Žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal. Prioritne prvoinštančný súd skúmal naliehavosť právneho záujmu žalobcu na podanej určovacej žalobe, poukázal pritom na znenie ust. § 137 písm. c), d) zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ust. § 140, § 40a veta prvá zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Poukázal na rozdielnú rozhodovaciu prax súdov, v otázke prípustnosti žaloby o určenie právnej skutočnosti (neplatnosti právneho úkonu podľa § 137 písm. d) CSP), v prípade nároku opomenutého podielového spoluvlastníka pri porušení jeho predkupného práva podľa § 140 OZ. Ďalej poukázal na časť dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku týkajúcu sa ust. § 137 písm. d) ako i poznatky z vlastnej rozhodovacej činnosti, o tom, že sa aktuálne vedie na tamojšom súde viaceré sporov, v ktorých žalobca v zastúpení žalovaným 3/ ako advokátom, podala žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu v dôsledku porušenia predkupného práva žalobcu opomenutého podielového spoluvlastníka. V súvislosti s preformuláciou žalobného petitu na určenie práva podľa § 137 písm. c) CSP (určenie vlastníctva žalovanej 2/) poukázal na argumentáciu žalobcu, že vyhovením ich žalobe by žalobca dosiahol zápis v katastri nehnuteľností, že žalovaná 2/ je vlastníčkou; účelom žaloby je navrátenie do „pôvodného“ stavu

(spoluvlastníctva). Súd konštatuje, že je plne legitímny nárok opomenutého podielového spoluvlastníka, aby sa stav podielového spoluvlastníctva, resp. okruhu podielových spoluvlastníkov obnovil, vrátil do podoby pred porušením predkupného práva. Na základe uvedeného možno konštatovať, že je daný naliehavý právny záujem na určení práva (podielového spoluvlastníctva) žalovanej 2/. Odhliadnuc od skutočnosti, že pri žalobe podľa § 137 písm. d/ CSP (ktorú žalobu žalobca pôvodne podal; minimálne vo vzťahu k petitu č. 1 žaloby) sa nevyžaduje tvrdenie a preukázanie naliehavého právneho záujmu, žalobca uvedeným vyjadril, čo sleduje svojou žalobou o určenie právnych skutočností podľa § 137 písm. d/ CSP, čo možno považovať za vyjadrenie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení pre prípad žaloby podľa § 137 písm. c/ CSP. Ďalej vyššie konštatoval, že medzi stranami nebolo sporné, že žalovaná 2/ bola pred v poradí prvým prevodom vlastníckeho práva na základe kúpnej zmluvy uzavretej so žalovanou 1/ podielovou spoluvlastníčkou spornej nehnuteľnosti; ako aj, že previedla svoj spoluvlastnícky podiel na tejto nehnuteľnosti na žalovanú 1/ bez toho, že by žalobcovi ako podielovému spoluvlastníkovi tento ponúkla na predaj. Pokiaľ žalobca podanou žalobou uplatnil neplatnosť predmetnej kúpnej zmluvy, pričom žaloba bola žalovaným 1/, 2/ riadne doručená, predmetná zmluva je neplatná, a to od počiatku (ex tunc). Medzi stranami tiež nebolo sporné, že žalovaná 1/ darovala kúpený spoluvlastnícky podiel žalovanému 3/. Urobila tak v čase pred dovolaním sa neplatnosti zo strany žalobcu. Vykonaným dokazovaním (oboznámením s obsahom kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovanými 1/ a 2/) bolo preukázané, žalovaný 3/ ako advokát autorizoval predmetnú kúpnu zmluvu podľa § 1a ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. Autorizáciou zmluvy je okrem iného posúdenie, či zmluva neodporuje zákonu, neobchádza zákon, neprieči sa dobrým mravom, a posúdenie, či uzavretím zmluvy nedôjde ku skutočnosti zakladajúcej vznik škody. Je zrejmé, že žalovaný 3/ poznal okolnosti prevodu vlastníckeho práva na podklade predmetnej kúpnej zmluvy na žalovanú 1/, svoju manželku, okrem iného tiež, že si prevodkyňa nespĺnila povinnosť ponúknuť sporný podiel na predaj ostatným spoluvlastníkom. V spojení s okolnosťami následného prevodu - darovania (časový aspekt - uzavretie oboch zmlúv s odstupom necelého mesiaca, darovanie blízkej osobe), ktoré svedčia o jeho účelovosti (resp. účelovosti oboch prevodov - na základe kúpnej a neskôr darovacej zmluvy) s cieľom sťažiť uplatnenie práv obídených podielových spoluvlastníkov, je namieste záver, že pri prevode - darovaní sporého podielu jeho manželkou - žalovanou 1/ nemohol byť žalovaný 3/ pri nadobúdaní vlastníctva k nemu dobromyseľný, a teda nenadobudol vlastnícke právo k spornému spoluvlastníckemu podielu. Ďalej uviedol, že účelom žaloby o neplatnosť právneho úkonu podľa § 140 v spojení s § 40a Obč. zák. je práve obnovenie pôvodného stavu spoluvlastníctva, resp. okruhu spoluvlastníkov (a veľkosti ich podielov). Pokiaľ žalovaná 2/ bude chcieť v budúcnosti previesť sporný podiel, bude povinná, pod možným následkom neplatnosti prevodu, ponúknuť tieto riadnym spôsobom najskôr ostatným podielovým spoluvlastníkom. Žalobca o kúpu podielu žalovanej, resp. nadobúdateľa, dodatočný záujem neprejavil, ale sa domáhal obnovenia pôvodných spoluvlastníckych vzťahov, čo je jeho plne legitímny nárok ako obídeného podielového spoluvlastníka. Mal za preukázanú aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, ako opomenutého podielového spoluvlastníka, ako aj pasívnu vecnú legitímáciu žalovaných ako zmluvných strán dotknutých právnych úkonov. Zároveň uviedol, že petit žaloby, ako bol sformulovaný žalobcom, nie je možné prevziať do výroku súdneho rozhodnutia. V uvedenej súvislosti možno doplniť, že problematickým je najmä prekrytie prevodu vlastníctva v poradí prvou kúpnu zmluvou neskorším prevodom vlastníctva darovacou zmluvou. Nie je možné určiť neplatnosť oboch zmlúv podľa § 140 v spojení s § 40a Obč. zák. Súd preto pristúpil k jeho preformulovaniu, avšak v súlade so skutkovými tvrdeniami a obsahom žaloby. Účel žaloby, ako ho vymedzil žalobca (opätovný zápis žalovanej 2/ do katastra nehnuteľností ako podielovej spoluvlastníčky), možno dosiahnuť rozhodnutím súdu o určení, že žalovaná 2/ je podielovou spoluvlastníčkou sporného podielu v príslušnej veľkosti. V konaní rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 257 CSP. Zohľadnil skutočnosť, že petit žaloby, ako ho sformuloval žalobca, resp. jeho právny zástupca, nebolo možné prevziať do výroku súdneho rozhodnutia, a bolo nevyhnutné ho upraviť, preformulovať. V uvedenej okolnosti súd vzhliadol dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie nároku na náhradu trov konania v spore inak úspešnému žalobcovi.

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručili odvolanie žalobca i žalovaní.

3. Žalobca rozsah odvolania vymedzil čo do výroku II. rozsudku prvoinštančného súdu. Nestotožnil sa s postupom prvoinštančného súdu, pokiaľ na vec aplikoval ust. § 255 ods. 1 v súvislosti s ust. § 257 CSP, majúci za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Zastal názor, že splnil všetky zákonom stanovené predpoklady na jej priznanie a na druhej strane neeviduje, že by boli splnené zákonné podmienky, v zmysle ktorých môže súd vzhliadnuť okolnosti hodné osobitného zreteľa vo vzťahu ku nepriznaniu mi nároku na náhradu trov súdneho konania. Na jednej

strane uvádza, že nie je viazaný doslovným znením navrhovaného petitu, a teda je povinný za situácie, kedy sú mu poskytnuté všetky esenciálne skutočnosti právne i skutkové, petit priliehavo prispôbiť, na druhej strane skutočnosť premietol do nepriznania žalobcovi nároku na náhradu trov konania. Súd poukázal na zložitnosť koncipovania žalobného petitu v prejednávanej právnej veci a sám na základe svojich doterajších skúseností, praxe a odbornosti usúdil jeho najlepšie vhodné znenie, čím si v zásade splnil svoju povinnosť poskytnúť procesnej strane súdnu ochranu i za okolnosti prípadného formálneho nedostatku. V konaní dosiahol plný úspech, čo vylučuje pomerné rozdelenie náhrady trov konania alebo jej nepriznanie. Žiadal, aby bolo vyhovené jeho odvolaniu.

4. Žalovaný 3/ v odvolaní proti rozsudku prvoinštančného súdu vytýkal, že sa nevysporiadal s procesnými podmienkami prípustnosti žalobného návrhu obsahujúceho dva petity, aby sa vyhol povinnosti skúmať podmienky aktívnej a pasívnej legitímácie účastníkov konania. Vyplýva to z „prvého“ petitu žaloby, ktorý nebol určitý, jednoznačný a teda nevykonateľný, ktoré zákonné atribúty neboli odstránené ani po tom, čo bol do súdneho spisu založený spis Okresného úradu odboru katastrálneho v Tvrdošíne. V prípade „druhého“ petitu, ktorý bol formulovaný ako žaloba o určenie právnej skutočnosti, súd prvej inštancie vôbec neskúmal aktívnu legitimáciu žalobcu na podaní žaloby, ktorú nemal danú a namiesto vyriešenia procesných otázok „preformuloval“ petit žaloby tak, aby zodpovedala skutkovým tvrdeniam žalobcu a aby ho bolo možné prevziať do výroku súdneho rozhodnutia (z hľadiska určitosti, jednoznačnosti, vykonateľnosti). Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia - žalobca, nie je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti - žalovaný, v skutočnosti objektívne nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide. Druhou podmienkou procesnej prípustnosti žaloby o určenie vlastníckeho práva, na ktorú odporujúci spravodlivému súdnemu konaniu, neprípustným spôsobom, preformuloval súd prvej inštancie, je preukázanie naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností, čo pre žalobcu znamená nevyhnutnosť tvrdiť a preukázať skutočnosti, z ktorých vyvodzuje existenciu tohto svojho právneho záujmu. Súd prvej inštancie odignoroval procesný postup a porušil zásadu viazanosti súdu žalobným návrhom. Súd môže žalobnému návrhu buď vyhovieť alebo ho zamietnuť. Nemal právo určiť podľa vlastného uváženia z dvoch výrokov jeden. Zdôraznil, že právny zástupca žalobcu aj napriek právnomu názoru súdu prvej inštancie ani len nenaznačil zmenu žaloby. Zotrvával na podanej žalobe v pôvodnom znení, hoci súd tvrdil, že „petit“ žaloby je formulovaný „komplikovane“, lebo žalobca sa domáha dvoch určení, teda že neoznačil v žalobe presne, určite a zrozumiteľne povinnosť, ktorá má byť žalovaným uložená rozhodnutím súdu. Súd podľa môjho názoru postupoval v rozpore s právnymi predpismi, lebo vo výroku rozsudku rozhodol odlišne od práv a povinností, ktorých sa žalobca domáhal. Bez zmeny žaloby, súd nemôže rozhodovať o inom, než uplatnenom nároku. Tvrdím, že súd prvej inštancie nemal za preukázaný naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení preto, lebo napadnutým rozsudkom sa právne postavenie žalobcu vôbec nezmenilo. Okrem uvedeného žalobca neuviedol žiadne skutkové okolnosti, ako by sa zmenilo jeho právne postavenie, pokiaľ by podielovým spoluvlastníkom nebol žalovaný v 3/ rade. Nepreukázanie existencie naliehavého právneho záujmu malo viesť súd ku zamietnutiu žaloby lebo súd nemal preukázanú existenciu takéhoto záujmu a teda nebol oprávnený pristúpiť ku posudzovaniu merita veci a bol povinný aj z tohto dôvodu žalobný návrh zamietnuť ako neprípustný. Navrhoval, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu zmenil a žalobu žalobcu zamietol.

5. Žalované v rade 1/ a 2/ v podanom odvolaní vyjadrili nesúhlas s rozhodnutím prvoinštančného súdu z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f) CSP. Mali za to, že súd sa nevysporiadal s dostatkom vecnej aktívnej a pasívnej legitímácie, neprípustným spôsobom preformuloval petit žaloby a nesprávne sa vysporiadal s otázkou preukázania naliehavosti právneho záujmu. Uviedli, že Krajský súd Žilina v konaní pod spis. zn. 5Co/222/2018 okrem iného zaujal stanovisko, že súd v sporovom konaní sa nemôže vecne zaoberať iným právnym vzťahom, iným právom ani iným plnením (čo do druhu alebo výšky), než sú uvedené v žalobe a nemôže priznať iné plnenie ako je žiadané v petite. Civilné sporového konanie ako konanie, ktorého účelom je poskytovanie ochrany súkromno-právnym vzťahom je ovládané dispozičným a prejednávacím princípom. Konanie sa začne len na základe podanej žaloby. Je to žalobca, ktorý vymedzuje predmet sporového konania, a to pokiaľ ide o konkrétny právny vzťah, o ktorom tvrdí, že existuje a je ohrozený alebo porušený alebo konkrétny nárok z tohto právneho vzťahu, ktorému žiada poskytnúť súdnu ochranu. Nemôže preto súd rozhodnúť a žalobcovi priznať niečo iné než požaduje v žalobnom petite, inak povedané v civilnom sporovom konaní sa súdy nezaoberajú iným právnym vzťahom, iným právom, iným plnením, než aké sú uvedené v žalobe. Opačný postup by bol v rozpore s

ústavnými princípmi činnosti súdu a v rozpore s princípom rovnosti sporových strán, ktoré majú v konaní rovnaké postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany (čl. 6 CSP). Súd prvej inštancie ignorujúc procesný postup, porušil aj zásadu viazanosti súdu žalobným návrhom. Súd môže žalobnému návrhu buď vyhovieť alebo ho zamietnuť, teda nemohol určiť podľa vlastného uváženia z dvoch výrokov jeden, pretože uvedeným postupom zmenil vôľu žalobcu, ktorý podal žalobný návrh na určenie neplatnosti zmlúv a nie o určenie vlastníctva žalovanej v 2/ rade. Súd prvej inštancie okrem iných vyššie uvedených pochybení určil za vlastníčku spoluvlastníckeho podielu, proti jej vôli, žalovanú v 2/ rade, ktorej vôľa bola prejavená v kúpnej zmluve. Konštatoval, že v tomto prípade, žalobca „chcel“ aby žalovaná v 2/ rade zostala podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností, ktoré boli predmetom sporu. Je nespornou skutočnosťou, že žalobca je evidovaný ako podielový spoluvlastník spornej nehnuteľnosti a že namietal platné nadobudnutie vlastníckeho práva žalovanou 1/ od žalovanej 2/, ktorá jej podiel predala. Žalobca naliehavý právny záujem odvodzoval od toho, že má záujem na tom, aby žalovaná v 2/ rade tak ako to bolo pred prevodom spoluvlastníckeho podielu zostala podielovou spoluvlastníčkou. Tvrdili, že súd prvej inštancie nemal za preukázaný naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení, nakoľko aj keď v rozpore s petitiu žalobného návrhu žalobe vyhovel tak, že určil, že žalovaná v 2/ rade je podielovou spoluvlastníčkou predmetu sporu, tak právne postavenie žalobcu sa vôbec nezmenilo. Žalobca neuviedol žiadne skutkové okolnosti, ako by sa zmenilo jeho právne postavenie, pokiaľ by vlastníkom nebol žalovaný v 3/ rade. Určovací žaloba aj podľa súčasnej právnej úpravy (CSP) má stále preventívny charakter. Jej podanie prichádza do úvahy vtedy, keď jej prostredníctvom možno eliminovať stav ohrozenia práva alebo neistoty v právnom vzťahu, pričom k zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť iným spôsobom, resp. dosiahnuť úpravu tvoriacu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov medzi účastníkmi. Ak nemožno v konkrétnom prípade očakávať splnenie týchto funkcií, nie je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Podľa súdnej praxe v prípadoch určovacích žalôb týkajúcich sa vlastníckeho práva ku nehnuteľnostiam je naliehavý právny záujem spravidla daný potrebou zosúladenia skutočného stavu so zápisom vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností a teda zapísania (či obnovenia zápisu) vlastníckeho práva žalobcu nie žalovaného/ na základe pozitívnej určovacej žaloby; v niektorých okolnostiach môže byť daný aj v prípade negatívnej určovacej žaloby, ak sa ňou má odstrániť stav právnej neistoty už zapísaného vlastníckeho práva žalobcu. Navrhovali rozsudok prvoinštančného súdu zmeniť, žalobu zamietnuť a uložiť žalobcovi nahradiť trovy konania v prospech žalovaných 1/, 2/.

6. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniam žalovaných uviedol, že sa stotožňuje s rozsudkom prvoinštančného súdu, uvádza, že prejednávajúca právna vec sa vo svojej podstate vyznačovala vysoko špecifickým charakterom, pričom súd prvého stupňa mimoriadne správne a fundovane analyzoval ako skutkový, tak i právny stav, vo veci rozhodol s odkazom na ustálenú rozhodovaciu súdnu prax, svoje rozhodnutie odôvodnil vysoko kvalitatívne za súčasného rešpektovania názorov právnej teórie a predovšetkým skúmal taktiež morálne a osobnostné pohnútky procesných strán na výsledku predmetného sporu. Na strane súdu prvej inštancie neeviduje žiadne z pochybení, na ktoré odkazujú žalovaní 1/ až 3/ svojimi odvolaniami, nakoľko v odvolaniach prezentovanými skutočnosťami a právnymi názormi žalovaných 1/ až 3/ sa už zaoberal súd prvého stupňa a veľmi jasne v odôvodnení svojho žalovanými 1/ až 3/ napádaného rozsudku sa s nimi v dostatočnej miere vysporiadal a poukázal na dôvody, pre ktoré tieto nie je možné vnímať ako správne, resp. účinné prostriedky procesnej obrany. V zásade jediným stále sa opakujúcim argumentom žalovaných 1/ až 3/ je stav, v rámci ktorého kritizujú súd prvej inštancie za to, že splnil svoju zákonnú povinnosť a postupoval v súlade s ustanovením § 216 ods. 1 CSP („Súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu“) a zároveň kritizujú postup súdu prvej inštancie i napriek tomu, že musia mať vedomosť o tom, že v zmysle ustálenej rozhodovacej súdnej praxe predmet konania (resp. obsah žaloby) nie je tvorený výlučne žalobným návrhom (petitum), ale aj rozhodujúcimi skutkovými tvrdeniami - opísaním skutkového deja (causa petendi). Na základe žalobného návrhu a opísania skutkového deja možno individualizovať predmet konania - súd je viazaný petitom žaloby po obsahovej stránke a tento petit je potrebné vykladať v súvislosti so skutkovými tvrdeniami žalobcov v spore. Súd má skúmať celý obsah podanej žaloby, nielen samotný žalobný návrh (petit). (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25. novembra 2020, sp. zn. 7Cdo/268/2019). Všeobecný súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale môže a musí sa od neho odchýliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z ústavnoprávnych princípov. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov teda nemožno opomínať ich účel a zmysel, ktorý nie je vyjadrený len v slovách a vetách toho-ktorého zákonného predpisu, ale i v základných princípoch právneho štátu (I. ÚS 155/2017, ZNaU 28/2017, Nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS

1241/12 z 13. marca 2013. Z tohto navyše vyplýva, že povinnosť súdov vyhľadávať právo neznamena len vyhľadávať priame a výslovné pokyny v zákonomnom texte, ale tiež povinnosť zisťovať a formulovať, čo je konkrétnym právom aj tam, kde ide o interpretáciu abstraktných noriem a ústavných zásad. Predmetom konania vo veci samej je zákonu odporujúci postup žalovaných 1/ až 3/, ktorí sa snažili nemorálnym a nezákonným spôsobom prekryť porušenie svojich povinností vzájomnými prevodmi práv ku dotknutej nehnuteľnosti za súčasného krytia poskytnutého im autorizáciou zmluvy prostredníctvom advokáta. Vo veci konajúci súd sám v rámci svojho odôvodnenia poukázal na zložitosť koncipovania žalobného petitu v prejednávanej právnej veci a sám teda na základe svojich doterajších skúseností, praxe a odbornosti usúdil najlepšie vhodné znenie žalobného petitu. Tým si v zásade splnil svoju povinnosť poskytnúť procesnej strane súdnu ochranu i za okolností prípadného formálneho nedostatku – nie sice doslovne správneho žalobného petitu, ale obsahovo jednoznačne jasného a zrejmého do takej miery (i v nadväznosti na samotný obsah žalobného návrhu a následného súdneho konania), že niet pochyb o tom, čoho sa žalobným petitom, resp. odôvodnením žaloby domáha. Vyššie uvedené sa potom plynulo vzťahuje i na tvrdenia žalovaných 1/ a 3/ ohľadom prípadnej absencie pasívnej/aktívnej vecnej legitímácie účastníkov konania, poprípade iné, nepodstatné tvrdenia, ktorých cieľom je v zásade len prejaviť svoju frustranosť z toho, že nebolo vyhovené ich právnej konštrukcii, snahe zakryť porušenie predkupného práva a znemožneniu domôcť sa právnej ochrany. V prejednávanej právnej veci bola súdna ochrana skutočne poskytnutá tej procesnej strane, ktorá na ňu v zmysle platného právneho rámca a zaužívaných spoločenských konvencií mala zákonné právo. Žiadal rozsudok prvoinštančného súdu potvrdiť a žalovaných 1/ - 3/ zaviazat' k povinnosti nahradiť trovy konania.

7. Žalované 1/, 2/ vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedli bez toho, aby nebol preukázaný naliehavý právny záujem, nie je možné rozhodnúť v prospech žalobcu. Poukázali na uznesenie Ústavného súdu SR II. ÚS 590/2017 zo dňa 6.10.2017. Nesúhlasia s poukazom žalobcu na bod 12. odôvodnenia napádaného rozsudku, v ktorom vo veci konajúci súd popisuje jeho „povinnosť a zároveň právo“ nebyť viazaný doslovným znením navrhovaného petitu v tom, že petít priliehavo „prispôobil“ a to aj bez preukázania naliehavého právneho záujmu žalobcu. Týmto postupom bolo porušené základné právo na súdnu ochranu ďalších účastníkov konania. Stotožnili sa s názorom súdu, že v prerokováanej veci uvedeným postupom, nárok žalobcu na trovy konania nevznikol.

8. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaných 1/, 2/ uviedol, že ich vyjadrenie je opäť len výsledkom hlbokého nepochopenia problematiky, ktorá je meritom prejednávanej právnej veci, a preto sa s touto nie je možné stotožniť ani len na úrovni hypotetickej diskusie – uvedené je podporené predovšetkým i tou skutočnosťou, že súd prvej inštancie vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie, zabezpečil všetky potrebné a navrhované dôkazy a predovšetkým sa vyčerpávajúco vysporiadal s prostriedkami procesného útoku, i s prostriedkami procesnej obrany žalovaných. Žalovaní 1/ a 2/ napriek ich preukázaným snahám obísť zákon a konať mimo jeho rámec opakovane poukazujú na tie-ktoré skutočnosti, ktoré v zásade nemajú s meritom veci nič spoločné. Uvedené tvrdenia v súčasnosti už nemajú za cieľ vyvrátiť tvrdené skutočnosti, ale produkovať tvrdenia obviňujúce súd prvej inštancie z nezákonného postupu. Súd prvej inštancie v prejednávanej právnej veci postupoval v intenciách zákona a žalovaným 1/ a 2/ sa doteraz preukázat' opak nepodaril. Opätovne je nutné podotknúť, že súd je viazaný primárnou myšlienkou a zámerom podanej žaloby – zákonodarca na účely Civilného sporového poriadku neustanovuje povinnosť byť zastúpený právnym zástupcom vždy a v každom konaní, ktoré svojimi ustanoveniami priamo, alebo substitučne upravuje (výnimky z uvedeného sú jasne stanovené a definované bez možnosti ich zámeny) a navrhovateľmi/žalobcami sú často osoby bez právnického vzdelania a bez právneho zastúpenia. Práve z uvedeného dôvodu je súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti povinný žalobný návrh riadne preskúmať, analyzovať a určiť tak, čoho sa žalobca domáha. Za týmto účelom nie len že môže, ale je povinný navrhovaný petít priliehavo prispôobiť ak nespĺňa zákonom, resp. vykonateľnosťou kladené požiadavky. Na základe uvedeného je teda nemysliteľné, aby bol široko uplatňovaný princíp navrhovaný žalovanými a teda, aby bol vo veci konajúci súd striktnie viazaný doslovným znením žalobného návrhu a samotného petitu – dokonca i rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít svedčí o opaku, keď „súd je viazaný petitom žaloby po obsahovej stránke a tento petít je potrebné vykladať v súvislosti so skutkovými tvrdeniami žalobcov v spore. Súd má skúmať celý obsah podanej žaloby, nielen samotný žalobný návrh (petít).“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25. novembra 2020, sp. zn. 7Cdo/268/2019).

9. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) súc' viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario odvolaním napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu ako správne postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

10. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil

správny právny záver, svoje rozhodnutie dostatočne vyčerpávajúcim postupom podľa § 220 CSP odôvodnil.

11. V podanom odvolaní žalovaní 1/ - 3/ zhodne namietajú, že prvoinštančný súd sa nedostatočne venoval vyhodnoteniu aktívnej a pasívnej vecnej legitímácie v spore, preformuloval petit žaloby, rozhodol o inom práve, než ochrany ktorého sa žalobca domáhal a nesprávne posúdil naliehavosť právneho záujmu žalobcu na podaní určovacej žaloby.

12. Podľa § 137 písm. c), d) zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“ v platnom znení), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

13. Podľa § 140 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ak sa spoluvlastnícky podiel prevádza, majú spoluvlastníci predkupné právo, ibaže ide o prevod blízkej osobe (§ 116, § 117). Ak sa spoluvlastníci nedohodnú o výkone predkupného práva, majú právo vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti podielov.

14. Podľa § 40a veta prvá OZ, ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, § 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589 a § 701 ods. 1 a § 741b ods. 2, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá.

15. Podľa § 603 ods. 3 OZ, ak sa predkupné právo porušilo, môže sa oprávnený buď od nadobúdateľa domáhať, aby mu vec ponúkol na predaj, alebo mu zostane predkupné právo zachované.

16. Z poukazovaných zákonných ustanovení vyplýva, že ak porušil niektorý z podielových spoluvlastníkov povinnosť ponúknuť svoj spoluvlastnícky podiel ku kúpe ostatným spoluvlastníkom ako prvým a skutočne vykonal prevod svojho spoluvlastníckeho podielu na tretiu osobu (nie osobu blízku), vystavuje sa spolu s treťou osobou osobitnej forme postih uvedenej v § 40a OZ. Občiansky zákonník neobsahuje ďalšiu úpravu vecného a predkupného práva a ani priamo neodkazuje, že na toto právo z hľadiska obsahu účinkov a výkonu treba aplikovať ustanovenia o zmluvnom predkupnom práve, to však nebráni tomu, aby sa podľa analógie legis (§ 853) na tieto vzťahy použila všeobecná úprava o predkupnom práve zaradená do 8 časti druhej hlavy druhého oddielu v § 602 - § 606. Uvedené napokon vyplýva aj z § 603 ods. 2, ktorý priamo umožňuje predkupné právo dohodnúť aj ako vecné právo (porovnaj napr. P. Vojčík a kolektív, Občiansky zákonník stručný komentár, IURA EDITION, spol. s r.o., Bratislava 2008, str. 326, J. Svoboda a kolektív, Občiansky zákonník komentár a súvisiace predpisy, V. doplnené rozšírené a aktualizované vydanie EUROUNION Bratislava 2004, str. 221).

17. V prípade porušenia predkupného práva je teda nutné pripustiť možnosť oprávneného spoluvlastníka domáhať sa alternatívne práva vyplývajúceho mu z ust. § 603 ods. 3 OZ. Oprávnený spoluvlastník z predkupného práva má teda pri porušení povinnosti zo strany povinného spoluvlastníka na výber tri zákonné možnosti. Môže sa domáhať buď vyslovenia relatívnej neplatnosti zmluvy o prevode podielu zo spoluvlastníctva na tretiu osobu, alebo sa môže voči nadobúdateľovi (tretej osobe) domáhať, aby mu predaný spoluvlastnícky podiel ponúkol za rovnakých podmienok, za ktorých ich kúpil od povinnej osoby. Ak tak nadobúdateľ dobrovoľne neurobí, môže s domáhať na súde vydania rozhodnutia, ktorým sa pri kúpe nahradí prejav vôle nadobúdateľa (§ 161 ods. 3 OSP, teraz § 229 CSP). Treťou možnosťou je, že si ponechá predkupné právo, ktoré však už začne pôsobiť až voči nadobúdateľovi.

18. Prvoinštančný súd v predmetnej veci vychádzal zo zistenia, že žalovaná 2/ pred tým, ako sa rozhodla svoje spoluvlastnícke podiely previesť na žalovanú 1/, neponúkla tieto ostatným spoluvlastníkom, teda aj žalobcovi, čím si nesplnila povinnosť vyplývajúcu jej z ust. § 140 OZ. Ide teda nepochybne o prípad porušenia predkupného práva žalobcu. Žalobca ako podielový spoluvlastník, ktorého predkupné právo bolo porušené, sa teda môže domáhať buď vyslovenia relatívnej neplatnosti zmluvy o prevode podielu zo spoluvlastníctva na tretiu osobu, alebo sa môže domáhať od nadobúdateľa (nie od povinného spoluvlastníka), aby mu vec ponúkol na predaj, alebo mu zostane predkupné právo zachované. V danom prípade sa žalobca podanou žalobou, doručenou súdu domáhal vyslovenia relatívnej neplatnosti zmluvy o prevode podielu zo spoluvlastníctva zo žalovanej 2/ na žalovanú 1/.

19. Zároveň sa domáhal vyslovenia absolútnej neplatnosti darovacej zmluvy, ktorou žalovaná 1/ previedla takto nadobudnutý spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach od žalovanej 2/ na žalovaného 3/.

20. Návrh na určenie neplatnosti právneho úkonu vyžaduje preukázanie naliehavého právneho záujmu. Takýto návrh sa uplatní najmä v prípade, keď určovací výrok je potrebný z hľadiska občiansko-právnej

prevencie (predchádzania ďalším sporom) alebo v prípade, keď výrok o neplatnosti je potrebný v konaní pred iným orgánom právnej ochrany alebo pred orgánom, ktorému bola zverená časť právomoci inak patriacej súdom (napr. v konaní pred správou katastra nehnuteľností). Právny záujem musí byť naliehavý v tom zmysle, že navrhovateľ – žalobca v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov. Naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáhal) a súvisí s vyriešením otázky, či sa návrhom na začatie konania s daným petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva alebo právnej neistoty.

21. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR zo 14. mája 2014 sp.zn. 7Cdo/46/2013, nemožno súhlasiť s argumentom, že ak dôjde k porušeniu predkupného práva, oprávnená už nemá naliehavý právny záujem na podaní žaloby o neplatnosť právneho úkonu v zmysle § 40a OZ. Takýto názor totiž nemožno odvodiť ani výkladom ust. § 40a OZ v spojení s § v tom čase 80 písm. c) OSP, teraz § 137 písm. d) CSP ale ani z inej právnej úpravy. Vo všeobecnosti treba prisvedčiť záveru, že žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu pre prerušenie predkupného práva (§ 40a OZ) môže obstáť z pohľadu naliehavého právneho záujmu aj vtedy, ak už došlo k porušeniu predkupného práva.

22. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR z 25. mája 2010 sp.zn. 2Cdo/110/2009, naliehavý právny záujem podľa v tom čase § 80 písm. c) OSP, dnes § 137 písm. d) CSP je daný vtedy, ak existuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť.

23. Podľa rozsudku Krajského súdu v Brne z 28. novembra 2003 sp.zn. 12Co 957/2003 v prípade žaloby na určenie vlastníctva veci v spoluvlastníctve viacerých osôb je daný naliehavý právny záujem na určení vlastníctva tak vo vzťahu k podielu požadovanému žalobcom, ako i vo vzťahu k vymedzeniu rozsahu podielového spoluvlastníctva žalovaných.

24. Právny úkon, ktorý má vadu, majúcu za následok jeho tzv. relatívnu neplatnosť v zmysle ust. § 40a Občianskeho zákonníka sa považuje za platný (so všetkými právnymi dôsledkami z neho vyplývajúcimi) pokiaľ ten, na ochranu ktorého je dôvod neplatnosti právneho úkonu určený (oprávnená osoba), sa neplatnosti nedovolá. Ak sa oprávnená osoba relatívnej neplatnosti právneho úkonu dovolá, je právny úkon neplatný od svojho začiatku (ex tunc). To platí i tam, kde na základe tohto relatívne neplatného právneho úkonu vzniklo vkladom do katastra nehnuteľností vecné právo. Relatívnej neplatnosti sa treba dovolať. Pri dovolaní sa neplatnosti ide o jednostranný právny úkon, ktorý sa musí adresovať druhému účastníkovi právneho úkonu, resp. všetkým účastníkom právneho úkonu, ak ten, kto sa dovoláva relatívnej neplatnosti právneho úkonu, nie je účastníkom tohto právneho úkonu. Dôjdením dovolania sa neplatnosti ostatným účastníkom právneho úkonu sa končí relatívna neplatnosť právneho úkonu a nastáva neplatnosť, ktorú svojimi účinkami možno prirovnáť k absolútnej neplatnosti. Zákon preto, aby nastali účinky tzv. relatívnej neplatnosti právneho úkonu neustanovuje žiadnu formu dovolania sa tejto neplatnosti. Možno tak urobiť i žalobou (vzájomnou žalobou) podanou na súde alebo námietkou v rámci obrany proti uplatnenému právu v konaní pred súdom. Bez dovolania sa relatívnej neplatnosti je právny úkon platný a súd či iný orgán právnej ochrany bez tohto jednostranného právneho úkonu nemôže z úradnej povinnosti prihliadnuť na relatívnu neplatnosť.

25. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu ČR z 20. mája 2015 sp.zn. 30Cdo 366/2015 predpokladom úspešnosti žaloby o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je (určovacej žaloby) sú po procesnej stránke skutočnosti, že účastníci majú vecnú legitímáciu a že na určení je naliehavý právny záujem. Vecnú legitímáciu v konaní o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je či nie je, má ten, kto je účastníkom právneho vzťahu alebo práva, o ktoré v konaní ide, alebo koho právnej sféry sa sporný právny vzťah alebo sporné právo týka. V spore o určenie neplatnosti právneho úkonu nejde len o to, či konkrétny subjekt (žalobca) mohol mať podľa hmotného práva vplyv na vznik napadnutého právneho úkonu, resp. dotkol sa ho právny úkon pri svojom vzniku, ale tiež o to, ako sa následné určenie, že úkon bol vykonaný neplatne, premietne do jeho právnych pomerov.

26. Za jeden z účelov zákonného predkupného práva v rámci podielového spoluvlastníctva možno považovať aj záujem podielových spoluvlastníkov na zachovaní určitej známej spoluvlastníckej štruktúry, čo môže byť významné pre nerušené užívanie spoločnej veci, patriacej viacerým spoluvlastníkom, či bezproblémovú existenciu spoluvlastníckeho vzťahu ako takého.

27. Na podklade uvedeného možno teda vyvodiť, že spoluvlastník, ktorého predkupné právo bolo porušené, má vždy naliehavý právny záujem na dosiahnutí pôvodného stavu, ktorý tu bol pred

vykonaním relatívne neplatného právneho úkonu, a teda na zachovaní pôvodnej spoluvlastníckej štruktúry.

28. Ďalej odvolatelia v podanom odvolaní namietali nedostatok aktívnej a pasívnej vecnej legitímácie. Odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 10.10.2001 sp.zn. 22Cdo/2474/2000, podľa ktorého právne účinky dovolania sa neplatnosti prevodu spoluvlastníckeho podielu pri nedodržaní predkupného práva podielového spoluvlastníka, nastávajú okamihom, kedy prejav vôle dotknutého spoluvlastníka, ktorým sa dovoľáva tohto dôvodu, dôjde spoluvlastníkovi, ktorý predkupné právo porušil i nadobúdateľovi prevedeného podielu.

29. To znamená, že v danom prípade správne žalobca žaloval tak žalovanú 1/ ako nadobúdateľku prevedeného spoluvlastníckeho podielu a ďalej jeho daryňu, ktorá ho darovacou zmluvou previedla na žalovaného 3/, ako i žalovanú 2/, ktorá ako podielová spoluvlastníčka pri prevode spoluvlastníckeho podielu porušila predkupné právo žalobcu. Pasívna legitímácia žalovaného 3/ je daná zápisom vlastníctva sporného spoluvlastníckeho podielu na liste vlastníctva v príslušnom katastri.

30. Ďalej žalovaní v podanom odvolaní namietali postup prvoinštančného súdu, pokiaľ pristúpil k preformulovaniu petitu žaloby sformulovaného žalobcom v súlade so skutkovými tvrdeniami a obsahom žaloby.

31. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo/8/2005 časopis Zo súdnej praxe č. 56/2005 údaj o tom, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáha, tzv. petit musí byť presný, určitý a zrozumiteľný. Súd totiž musí presne vedieť, o čom má konať a rozhodnúť, pretože s výnimkou prípadov uvedených v § 153 ods. 2 OSP, dnes § 379 CSP nesmie účastníkom prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú ani účastníkom priznať iné práva a uložiť im iné povinnosti, ako sú navrhované. Presný, určitý a zrozumiteľný petit nie je vyjadrením iba formálnych náležitostí návrhu na začatie konania, ale je aj nevyhnutným predpokladom toho, aby súdne rozhodnutie bolo z materiálneho hľadiska vykonateľné a aby nastali právne účinky, ktoré žalobca sledoval podaním návrhu na začatie konania – žaloby. Požiadavku, aby z návrhu na začatie konania – žaloby bolo zjavné, čoho sa navrhovateľ – žalobca domáha, však nemožno vykladať tak, že by navrhovateľ - žalobca bol povinný urobiť návrh znenia výroku rozsudku súdu. Ust. § 79 ods. 1 druhej vety OSP (dnes § 31 a nasl. CSP) navrhovateľovi neukladá formulovať návrh rozsudku, ale iba to, aby sa z návrhu na začatie konania – žaloby, dalo zistiť, čoho sa navrhovateľ – žalobca, domáha. Navrhovateľ – žalobca, uvedie, čoho sa domáha aj vtedy, ak v návrhu na začatie konania presne, určite a zrozumiteľne označí, tak aby bolo možné z obsahu návrhu na začatie konania – žaloby, bez pochybností vyvodiť spôsob určenia právneho vzťahu rozhodnutím súdu alebo povinnosť, ktorá má byť rozhodnutím súdu odporcovi – žalovanému uložená. Ak je petit presný, určitý a zrozumiteľný, súd neporuší ust. § 155 ods. 1 OSP (dnes § 216 CSP) alebo iné zákonné ustanovenie, ak použitím iných výrazov vyjadrí vo svojom výroku rovnaké práva a povinnosti, ktorých sa navrhovateľ – žalobca domáha. Iba súd totiž rozhoduje o tom, ako bude formulovaný výrok jeho rozhodnutia prípadným návrhom navrhovateľa – žalobcu na znenie výroku rozhodnutia pritom nie je viazaný. Pri formulácii výroku rozhodnutia súd samozrejme musí dbať o to, aby vyjadroval (z obsahu hľadiska) to, čoho sa navrhovateľ – žalobca návrhom na začatie konania domáhal.

32. Z obsahu žaloby doručenej žalobcom na súd nepochybne vyplýva, že jeho zámerom bolo v súdnom konaní dosiahnuť zachovanie pôvodnej spoluvlastníckej štruktúry a dosiahnuť, aby sa prostredníctvom rozhodnutia súdu žalovanou 2/ prevedený spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach v prospech žalovanej 1/ a následne žalovanou 1/ na žalovaného 3/ dostal do vlastníckej sféry pôvodnej spoluvlastníčky – žalovanej 2/. V danom prípade, pokiaľ i prvoinštančný súd preformuloval znenie pôvodného žalobného petitu, nerozšíril žalobcom uplatnené právo ani mu nepriznal iné právo, za zmenených prípadne doplnených rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe.

33. Žalobca v žalobe presne, určite a zrozumiteľne označil spôsob určenia právneho vzťahu rozhodnutím súdu a prvoinštančný súd len použitím iných výrazov vyjadril vo svojom výroku konečný výsledok, resp. konečné vyústenie žalobcom požadovanej a súdom poskytnutej ochrany.

34. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd vyjadril iba naisto určený právny stav, po tom, ako sa žalobca účinne dovolal relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy a absolútnej neplatnosti darovacej zmluvy, uzatvorenej medzi žalovanými. Dovoľaním sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu, uzatvoreného medzi žalovanou 2/ a žalovanou v rade 1/ podaním žaloby a jej dorúčením sa skončila relatívna neplatnosť právneho úkonu a nastala neplatnosť, ktorú svojimi účinkami možno prirovnať k absolútnej neplatnosti. Vo väzbe na to v súlade s ust. § 34 zák. č. 162/1995 Z.z. v platnom znení sa obnovil

stav, aký tu bol pred vykonaním právneho úkonu, ktorým žalovaná 2/ previedla spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach na žalovanú 1/ a následne na tomto nemohla nič zmeniť ani darovacia zmluva uzatvorená medzi žalovanou 1/ a žalovaným v rade 3/, ako uviedol prvoinštančný súd v bode 25. písomne vyhotoveného odôvodnenia svojho rozsudku. V konaní bolo preukázané, že žalovaný v rade 3/ ako advokát, autorizoval kúpnu zmluvu podľa § 1a ods. 1 zák. č. 586/2003 Z.z. Autorizáciou zmluvy je okrem iného posúdenie, či zmluva neodporuje zákonu, neobchádza zákon, neprieči sa dobrým mravom a posúdenie, či uzavretím zmluvy nedôjde ku skutočnosti, zakladajúcej vznik škody. Je zrejmé, že žalovaný v rade 3/ poznal okolnosti prevodu vlastníckeho práva na podklade predmetnej kúpnej zmluvy na žalovanú v rade 1/ svoju manželku. Vedel, že prevodkyňa žalovaná 2/ si nespĺnila povinnosť ponúknuť sporný podiel na predaj ostatným spoluvlastníkom. Ako uviedol prvoinštančný súd, pri prevode – darovaní sporného podielu jeho manželkou – žalovanou 1/, nemohol byť žalovaný 3/ pri nadobudnutí vlastníctva k nemu dobromyseľný, a teda nenadobudol vlastnícke právo k spornému spoluvlastníckemu podielu. Takáto darovacia zmluva je absolútne neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka). Po dovolaní sa neplatnosti právnych úkonov medzi žalovanými, sa zo zákona obnovil pôvodný právny stav, aký tu bol pred ich vykonaním, a teda opätovnou spoluvlastníčkou spoluvlastníckeho podielu sa stala žalovaná 2/ (§ 34 zák. č. 162/1995 Z.z. v platnom znení).

35. Vo väzbe na uvedené preto odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu v ostatnom sa stotožniac s jeho odôvodnením, (vo vzťahu ku ktorému žalovaní 1/ - 3/ osobitne v podanom odvolaní námietky nevzniesli), postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako správny potvrdil.

36. Na podklade odvolania žalobcu odvolací súd zmenil výrok rozsudku prvoinštančného súdu o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania, keď na rozdiel od prvoinštančného súdu dospel k záveru, že v danom prípade neboli splnené zákonné predpoklady na aplikáciu ust. § 257 CSP. Je možné súhlasiť s námietkami žalobcu o tom, že zo žaloby žalobcu bolo zjavné, čoho sa podanou žalobou domáha a ani ust. § 132 a nasl. CSP žalobcovi neukladá formulovať žalobu, resp. návrh rozsudku, ale iba to, aby sa zo žaloby dalo zistiť, čoho sa domáha, vyvodíť spôsob určenia právneho vzťahu rozhodnutím súdu alebo povinnosti, ktorá má byť rozhodnutím súdu žalovanému uložená. To, že prvoinštančný súd použitím iných výrazov vyjadril vo svojom rozsudku rovnaké práva a povinnosti, ktorých sa žalobca domáhal, nemôže byť dôvodom pre nepriznanie nároku na náhradu trov konania s poukazom na ust. § 257 CSP.

37. Odvolací súd preto výrok rozsudku prvoinštančného súdu o nároku na náhradu trov konania zmenil tak, že žalobcovi vo vzťahu k žalovaným 1/, 2/ a 3/ priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu.

38. Žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, odvolací súd mu vo vzťahu k žalovaným 1/ - 3/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (§ 396 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP).

39. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

(§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou

a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)